

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, terți Asociația Obștească „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova”, Societatea cu Răspundere Limitată „Galsam Service” și Societatea cu Răspundere Limitată „IKI-Invest Grup” privind anularea actului administrativ, obligarea de a da în arendă lotul de teren, obligarea eliberării certificatului de urbanism pentru proiectare.

împotriva deciziei din 24 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-216/24
NR. PIGD 2-19071385-01-3ra-01032024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ.

Instanța de fond: G. Ciobanu
Instanța de apel: V. Negru, N. Budăi, I. Dutca

12 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Asociația Obștească „Investitorii Casei cu stele din str. Ginta Latină 8”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 1 februarie 2019 Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, terți Asociația Obștească „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova”, Societatea cu Răspundere Limitată „Galsam Service” și Societatea cu Răspundere Limitată „IKI-Invest Grup” privind anularea contractului de arendă nr.6166/2013 din 15 mai 2013 (0100/13/96162) și a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.4/18-6 din 30 aprilie 2013, obligarea Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău de a da în arendă reclamantei lotul de teren cu nr. cadastral XXXX din mun. Chișinău, str. XXXX, cu suprafața de 1,8442 ha și de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectare, pentru a avea posibilitatea de a finaliza lucrările de construcție a unui complex locativ cu obiective de menire social-culturală și comercială și parcare auto multietajată..

2. În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 30 noiembrie 2018 s-a adresat Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu o cerere prealabilă, prin care a solicitat eliberarea copiei contractului nr.6166/2013 din 15 mai 2013 de arendă a lotului de teren cu nr. cadastral 0100312292 și a copiilor actelor care au stat la baza încheierii contractului nominalizat, anularea contractului de arendă nr.6166/2013 din 15 mai 2013 și a deciziei Consiliului municipal Chișinău, care a stat la baza încheierii contractului menționat, darea în arendă a terenului în litigiu AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” pentru finalizarea lucrărilor de construire a unui complex locativ cu obiective de menire social-culturală și comercială și parcare auto multietajată și eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare în vederea finalizării lucrărilor de construcție menționate.

3. Reclamanta a notat că, pe motiv că nu a recepționat nici-un răspuns la cererea prealabilă din 30 noiembrie 2018, la data de 1 februarie 2019 reprezentantul AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8”, s-a prezentat în audiență la Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare și a aflat că prin răspunsul din 17 decembrie 2018 nr.21/2942-P, reclamanta a fost informată despre faptul că actele solicitate sunt ridicate de către Centrul National Anticorupție prin ordonanța de ridicare din 15 iulie 2015. Însă, ulterior, după întocmirea răspunsului din 17 decembrie 2018 nr.21/2942-P Centrul National Anticorupție a returnat actele ridicate anterior, Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare și reclamanta a recepționat actele solicitate.

4. Reclamanta AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” a menționat că Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău nu au anulat contractul de arendă nr.6166/2013 din 15 mai 2013 și decizia Consiliului municipal Chișinău, care a stat la baza încheierii contractului nominalizat, nu au dat în arendă reclamantei lotul de teren solicitat prin cererea prealabilă și nu au eliberat certificatul de urbanism pentru proiectare în vederea finalizării lucrărilor de construcție a unui complex locativ cu obiective de menire social-culturală și comercială și parcare auto multietajată, în limita terenului cu nr. cadastral XXXX din mun. Chișinău, str. Ginta Latină, cu suprafața de 1,8442 ha, pentru a nu încălca drepturile persoanelor care au investit în construcția complexului locativ indicat.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

5. Prin hotărârea din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea înaintată de Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8”, a fost admisă parțial și s-a obligat Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău să dea în arendă Asociației Obștești ”Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8”, terenul cu numărul cadastral XXXX, situat în mun. Chișinău, sect. Ciocana, str. XXXX, cu suprafața de 1,8442 ha. S-a obligat Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău, să elibereze Asociației Obștești ”Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8”, certificatul de urbanism pentru proiectare, în vederea finalizării lucrărilor de construire a unui complex locativ cu obiective de menire social-culturală și comercială și parcare auto multietajată, în limita terenului cu numărul cadastral XXXX, situat în mun. Chișinău, sect. Ciocana, str. XXXX, cu suprafața de 1,8442 ha. În rest, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

6. La 8 iulie 2019 Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău au depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani 27 iunie 2019. Iar la data de 3 noiembrie 2019 Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău au depus apel suplimentar împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani 27 iunie 2019.

7. La data de 15 iulie 2019 AO „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani 27 iunie 2019. Iar la data de 26 iulie 2019 AO „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova”, a depus apel motivat împotriva Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 27 iunie 2019.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

8. Prin decizia din 24 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererile de apel înaintate de Consiliul municipal Chișinău, Primarul General al municipiului Chișinău și Asociația Obștească „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova”. S-a casat integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 27 iunie 2019 și s-a emis o nouă decizie prin care: S-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, terți Asociația Obștească „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova”, Societatea cu Răspundere Limitată „Galsam Service” și Societatea cu Răspundere Limitată „IKI-Invest Grup” privind anularea actului administrativ, obligarea de a da în arendă lotul de teren, obligarea eliberării certificatului de urbanism pentru proiectare.

9. În motivarea soluției Curtea de Apel Chișinău a notat că, terenul cu nr. cadastral XXXX din mun. Chișinău, str. Ginta Latină, cu suprafața de 1,8442 ha aparține cu drept de proprietate municipiului Chișinău, organul abilitat în administrarea și gestionarea acestui bun fiind de competența Consiliului municipal Chișinău.

10. A reținut că, este neîntemeiată pretenția reclamantului/intimat privind anularea contractului de arendă nr.6166/2013 din 15 mai 2013 (0100/13/96162) și a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.4/18-6 din 30 aprilie 2013, cu obligarea de a da în arendă lotul de teren cu numărul cadastral XXXX, situat în mun. Chișinău, sect. Ciocana, str. XXXX, cu suprafața de 1,8442 ha din următoarele considerente.

11. A menționat că, potrivit materialelor cauzei rezultă că, la data de 18 ianuarie 2019 AO „Uniunea Conducătorilor Auto din RM”, SRL „Galsam-Service” și SRL „IKI Invest Grup” au reziliat acordurile adiționale din 6 iunie 2014 și 22 septembrie 2014 la contractul de societate civilă nr. 1/29 din 29 martie 2007. În baza acestui acord, SRL „Galsam-Service” s-a obligat să preia în propria procedură, prin includerea în tabelul definitiv al creanțelor, creditorii validați față de patrimoniul SRL „IKI Invest Grup”, în baza contractelor de investiție în construcția imobilelor din complexul locativ „Palmieri și Stele”, în schimbul renunțării de către SRL „IKI Invest Grup” la cererea sa de validare a creanței față de SRL „Galsam-Service”, rezultată din investiția comună a tuturor investitorilor cu care ultima avea contracte de investiție în construcția imobilelor din complexul locativ.

12. Totodată a reținut că, la data de 24 octombrie 2019 administratorul insolabilității SRL „Galsam-Service” a emis ordinul privind petrecerea inventarierii suplimentare a bunurilor debitorului SRL „Galsam Service” în procedură de restructurare. Astfel, de către Comisia de inventariere s-a efectuat inventarierea suplimentară a bunurilor ce fac parte din patrimoniul SRL „Galsam-Service”, în cadrul căreia a fost confirmată existența bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXX, XXXX, XXXX, care erau amplasate pe terenul cu nr. cadastral XXXX, conform Planului general și Planului geometric recepționat de către Serviciul Cadastral teritorial Chișinău la data de 27 septembrie 2019, cu nr. 0100/19/142805, fiind întocmit Actul de inventariere suplimentară a masei debitoare din 28 octombrie 2019.

13. A subliniată că, la data de 6 octombrie 2020 Consiliul municipal Chișinău, examinând cererile și actele prezentate de către administratorul autorizat Ruslan Vasiliev, planul de încadrare în teritoriu elaborat de către Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare, studiul de fundamentare privind delimitarea teritoriului (obiectul nr. 14170/19-47), elaborat de către INCP „URBANPROIECT”, informația din Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral XXXX, în temeiul art. art. 654-666 din Codul civil, Legii nr. 133/2018 „Privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative”, art. 9 (2) lit. h), art. 53 (3) lit. a) din Legea nr. 121/2007 „Privind administrarea și deetatizarea proprietății publice”, art. 6 alin. 1) și alin. 2) pct. 3 lit. b) și lit. c) din Legea nr. 136/2016 „Privind statutul municipiului Chișinău”, art. 14 (2) lit. b) - lit. e), art. 19 (4), art. 77 (2) din Legea nr-. 436/2006 „Privind administrația publică locală”, a adoptat decizia nr. 17/20 din data de 6 octombrie 2020 „cu privire la stabilirea relațiilor funciare de suprafață contractuală asupra sectorului de teren din str. Ginta Latină, 8”, prin care s-a dispus: Se formează terenul municipal (domeniul privat) cu suprafața de 0,5811 ha, destinat pentru construcție, din

str. Ginta Latină, 8, conform planului-anexă, prin separare din lotul de pământ proprietate municipală domeniul privat cu nr. cadastral XXXX, cu actualizarea hotarelor comune cu terenurile municipale cu nr. cadastrale XXXX și XXXX. Se stabilesc relații funciare de suprafață contractuală cu titularii de drepturi asupra bunurilor imobile (încăperi) din str. Ginta Latină, 8, pe un termen de douăzeci și cinci de ani, asupra sectorului de teren cu suprafața de 0,5811 ha, din componența lotului de pământ cu numărul cadastral 0100312292 (cu suprafața totală de 1,8437 ha), conform planului-anexă, pentru definitivarea construcției și exploatarea complexului locativ. Se instituie servitute (de trecere) în limitele specificate în planul-anexă, pentru cale de acces comun. Beneficiarii se obligă: La prezentarea actelor confirmative a drepturilor asupra încăperilor și a actelor de identitate, să perfecteze cu Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare contractul de suprafață asupra sectorului de teren menționat în pct. 1 al prezentei decizii. Să achite o redevență anuală pentru folosirea terenului menționat în pct. 1 al prezentei decizii, egală cu plata anuală de arendare stabilită conform Metodologiei calculării prețului estimativ al terenurilor din intravilanul municipiului Chișinău, aprobate prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/24 din 02.04.2013, în cazul persoanelor fizice, proprietari ai încăperilor locative, suprafața va fi gratuită. Să înregistreze la Serviciul cadastral teritorial Chișinău dreptul de folosire a sectorului de teren menționat în pct. 1 al prezentei decizii. Să păstreze rețelele tehnico-edilitare și să prevadă posibilitatea exploatării lor, în coordonare cu serviciile specializate. Să efectueze amenajarea complexă a terenului transmis cu drept de suprafață, precum și a teritoriului adiacent. Să folosească drumul de acces comun conform planului anexat. Să nu depășească limitele sectorului de teren specificat în prezenta decizie. Să finalizeze construcția obiectivului și să-l recepționeze în modul stabilit. Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare: Va asigura perfectarea contractelor de suprafață pornind de la prevederile prezentei decizii. Va asigura operarea modificărilor în documentația cadastrală și eliberarea actelor necesare. Se solicită Serviciului cadastral teritorial Chișinău operarea modificărilor în documentația cadastrală privind terenul format anterior cu numărul cadastral XXXX, XXXX și XXXX, ținându-se cont de formarea noului teren și actualizarea datelor cadastrale.

14. A mai notat instanța de apel că, la data de 24.02.2021 între Primăria municipiului Chișinău și SRL „Galsam- Service” a fost încheiat contractul de suprafață nr. 1-134 în privința terenului cu nr. cadastral XXXX.

15. Ca urmare a separării terenului cu nr. cadastral XXXX, cu suprafața de 0,5811 ha de la cel inițial cu suprafața de 1,8437 ha, restului suprafeței de

teren de 1,2631 ha, rămasă după divizare, i s-a atribuit un număr cadastral nou și anume, nr. cadastral XXXX, precum și două adrese poștale noi: Ginta Latină, 4 și 6.

16. Conform datelor din Registrul bunurilor imobile, construcțiile de pe teren, care fac parte din complexul locativ, cu obiective de menire social-culturală și comercială, se identifică în felul următor: pe terenul nou cu nr. cadastral XXXX se află construcția cu suprafața de 2813.9 m², cu nr. cadastral XXXX (cu grad de executare de 91%), iar pe terenul cu nr. cadastral XXXX se află construcțiile: cu suprafața de 3585.0 m², cu nr. cadastral XXXX (grad de finisare 25%) și cu suprafața de 4950.3 m², cu nr. cadastral XXXX (cu grad de finalizare 28%).

17. Atestă că, SRL „Galsam-Service” este beneficiarul autorizației de construire nr. 490-c/21, eliberată la data de 9 decembrie 2021 de către Primarul municipiului Chișinău, în vederea finalizării construcției sale.

18. La fel indică că, SRL „Galsam-Service” este titularul dreptului de suprafață înregistrat în subcapitolul III din Registrul Bunurilor Imobile, în baza contractului de suprafață nr. 1-134 din 24 februarie 2021, încheiat între Primăria municipiului Chișinău și SRL „Galsam- Service” și autentificat notarial de notarul public Evgheni Berghii.

19. Totodată, conform tabelului definitiv al creanțelor, SRL „Galsam-Service” deține un număr de 786 creditori validați, dintre care 441 creditori garantați, majoritatea fiind investitori în construcția bunurilor imobile din cadrul complexului locativ, cu obiective de menire social-culturală și comercială - proiectul „Palmieri și Stele”, inclusiv investitori preluați din procedura de insolvență a SRL „IKI Invest Grup”.

20. Astfel reține că, unicul proprietar al construcțiilor nefinisate de pe terenurile cu nr. cadastrale XXXX și XXXX, care încă nu au fost date în exploatare, este SRL „Galsam-Service”, iar bunurile date fac parte din patrimoniul întreprinderii și respectiv, reprezintă masa de datorii a debitorului.

21. A reiterat că, potrivit cererii din 19 februarie 2020 (f.d.55-64), în coraport cu tabelul creanțelor (f.d.32-51, vol.I) și acordului din 18 ianuarie 2019 (f.d.205, vol.II), membrii AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină, 8” sunt exclusiv persoane fizice - investitori în construcția apartamentelor, preponderent din blocul locativ cu nr. cadastral 0100312.832.02.

22. Astfel Curtea de Apel Chișinău atestă că, membrii AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” sunt investitorii în construcția

apartamentelor din aceste blocuri locative, care dețin doar calitatea de creditori validați în procedura de insolvență a SRL „Galsam-Service”. Iar existența raportului contractual, precum și derularea procesului de realizare a planului procedurii de restructurare nu oferă creditorilor statut de proprietar al imobilelor în construcția cărora au investit, prin urmare membrii asociației reclamante nu sunt titularii dreptului de proprietate a căruia imobil concret, ci sunt doar investitorii unui bun imobil viitor.

23. De asemenea indică că, SRL „Galsam-Service” și-a înregistrat în Registrul Bunurilor Imobile dreptul de proprietate asupra părților componente ale construcției cu nr. cadastral XXXX încă la data de 21 mai 2012.

24. Cu referire la solicitarea reclamantului/intimat AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” privind obligarea Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău să-i elibereze certificatul de urbanism pentru proiectare, Completul de judecată a considerat-o ca fiind neîntemeiată, reținând prevederile art. 2, art. 3 alin. (1) al Legii nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, (în vigoare la data depunerii cererii prealabile de către AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8”) a menționat că, la data de 17 septembrie 2018 reclamantul a depus 2 cereri și anume cererea AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” pentru eliberarea certificatului de urbanism informativ precum și cererea AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” privind elaborarea și eliberarea certificatului de urbanism informativ. Iar, conform mențiunilor din cererea privind elaborarea și eliberarea certificatului de urbanism informativ depusă la 17 septembrie 2018, rezultă că AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” la cererea nominalizată a anexat doar copia extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice în privința AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” și copia buletinului de identitate a lui XXXX, președintele acesteia.

25. A notat că, la depunerea cererii de către reclamantul/intimat către Primăria și Consiliul mun. Chișinău la 30 noiembrie 2018 privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare în vederea finalizării lucrărilor de construcție a unui complex locativ cu obiective de menire social-culturală și comercială și parcare auto multietajată, în limita terenului cu nr. cadastral 0100312292 din mun. Chișinău, str. Ginta Latină, cu suprafața de 1,8442 ha ultimul, din actele ce urmau a fi anexate potrivit normelor legale a anexat doar unele, la discreția acestuia și nu toate așa cum o solicită legea.

26. A reținut că, intimatul nu dispune de careva drepturi asupra terenului litigios și nici asupra construcțiilor amplasate pe acesta și, corespunzător, nu

este în drept să solicite eliberarea certificatului solicitat. Mai mult, de competența exclusivă a administrației publice locale este emiterea deciziilor cu privire la atribuirea terenului adiacent construcțiilor, or, o eventuală hotărâre judecătorească privind admiterea cererii de chemare în judecată ar fi o ingerință în activitatea și îndeplinirea atribuțiilor stabilite prin legea administrației publice locale.

27. A mai notat că, eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare în circumstanțele expuse supra este imposibil de eliberat intimatului/reclamant din motiv că s-ar încălca art. 6 alin (1) lit. a) al Legii nr. 163 din 09.07.2010 cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție. Intimatul/reclamant trebuia să dețină mai întâi careva drepturi asupra terenului dat și doar apoi să solicite actele pentru proiectare în vederea finalizării lucrărilor de construire a unui complex locativ cu obiective de menire social culturală și comercială cu parcare auto în limita terenului cu nr. cadastral XXXX. Prin urmare, reclamantul la depunerea cererii sale către autoritățile pârâte nu a respectat prevederile legale, din care motiv autoritățile apelante/pârâte în mod legal i-au refuzat eliberarea actului administrativ permisiv cerut.

28. Totodată, eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare se elaborează doar în cazul când nu există construcții pe terenul unde urmează a fi edificate construcții. În speța dată, o parte din blocul locativ a fost deja construit și, corespunzător, nu mai poate fi elaborat un alt act permisiv.

29. Completul de judecată a reținut că, AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” nu a prezentat careva probe că ar deține dreptul de proprietate asupra construcțiilor cu nr. cadastral XXXX și cu nr. cadastrale XXXX și XXXX, amplasate pe terenul cu nr. cadastral XXXX, or acest drept îl deține SRL „Galsam-Service” în procedura planului, iar membrii AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” care sunt investitori în construcția apartamentelor din aceste blocuri locative și care dețin doar calitatea de creditori validați în procedura de insolvență a SRL „Galsam-Service”, urmează să-și exercite drepturile lor în conformitate cu Legea insolvenței nr.149 din 29.06.2012.

30. Astfel Curtea de Apel Chișinău a conchis că, instanța de fond neîntemeiat, cu aplicarea eronată a normelor de drept material și cu aprecierea eronată a probelor administrate, a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

31. La 27 februarie 2024, AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 24 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 24 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, și trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

ARGUMENTELE RECURSULUI

32. În motivarea recursului a indicat că, consideră decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, din 24 ianuarie 2024, este ilegală și urmează a fi casată.

33. AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” menționează că, la examinarea cererilor de apel înaintate de Consiliul municipal Chișinău, Primarul General al municipiului Chișinău și AO „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 27 iunie 2019, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, terți AO „Uniunea Conducătorilor Auto din Republica Moldova”, SRL „Galsam Service” și SRL „IKI-Invest Grup” privind anularea actului administrativ, obligarea de a da în arendă lotul de teren, obligarea eliberării certificatului de urbanism pentru proiectare, instanța de apel nu a fost compusă potrivit legii, fapt ce servește temei de casare integrală a deciziei Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, din 24 ianuarie 2024.

34. Notează că, cauza de contencios administrativ a fost repartizată judecătorului Curții de Apel Chișinău, Veronica Negru. Ședințe de judecată în anii 2022-2023 nu au fost lucrative, iar ședința de judecată în anul 2024 era fixată pentru data de 24 ianuarie 2024, ora 09:00.

35. Conform art. 6¹ alin. (1¹) din Legea nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească, constituirea completelor de judecată și desemnarea președinților acestora se fac la începutul anului prin dispoziție a președintelui instanței.

36. Prin dispoziția nr. 41 din 29 decembrie 2023 privind componența colegiilor și constituirea completelor de judecată în cadrul Curții de Apel Chișinău pentru anul 2024, emisă de președintele interimar al Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra, în cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, au fost constituite două complete, specializate în examinarea acțiunilor în contencios administrativ:

Completul nr. 1, compus din: Ghenadie Mîra - președintele completului, Angela Bostan, Grigore Dașchevici; Completul nr. 2, compus din: Victoria Sîrbu - președintele completului, Angela Braga, Veronica Negru.

37. Astfel, începând cu data de 2 ianuarie 2024 judecătorul-raportor Negru Veronica face parte din completul nr. 2, specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ, compus din președintele, judecătorul Victoria Sîrbu, judecătorii Angela Braga și Veronica Negru.

38. Însă, cauza a fost examinată la data de 24 ianuarie 2024 de către completul compus din președintele completului Negru Veronica, judecătorii Budăi Nelea și Dutca Ina - acest complet în această componentă nici nu se regăsește în dispoziția nr. 41 din 29 decembrie 2023 privind componența colegiilor și constituirea completelor de judecată în cadrul Curții de Apel Chișinău pentru anul 2024, emisă de președintele interimar al Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra. Iar careva probe ce ar confirma imposibilitatea participării judecătorilor Victoria Sîrbu și Angela Braga la examinarea cauzei nu au fost prezentate.

39. Subliniază că, circumstanțele expuse supra denotă că completul de judecată compus din președintele completului Veronica Negru, judecătorii Nelea Budăi și Ina Dutca, a fost constituit ilegal, respectiv, acest complet nu avea dreptul să examineze cauza de contencios administrativ. Prin urmare, decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, din 24 ianuarie 2024, adoptată de către completul de judecată compus din președintele completului Veronica Negru, judecătorii Nelea Budăi și Ina Dutca, se consideră ilegală, or, această decizie a fost adoptată de către instanța de apel, care nu a fost compusă potrivit legii.

40. Faptul că începând cu data de 2 ianuarie 2024 judecătorul-raportor Negru Veronica face parte din completul nr. 2, specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ, compus din președintele, judecătorul Sîrbu Victoria, judecătorii Braga Angela și Negru Veronica, servesc decizii adoptate în cauzele nr. 3r-594/23, nr. 3r-559/23, nr. 3a-491/23, nr. 3a-687/23.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

41. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

42. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

43. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

44. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, ”recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

45. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la 12 februarie 2024 recurentului a fost notificată decizia motivată a instanței de apel, prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f. d. 132 V-VI).

46. Cererea de recurs a fost depusă la data de 27 februarie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

47. Din analiza prevederilor legale citate supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept

exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

48. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

49. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

50. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu relevă temeuri justificate care să convingă că există o aparență privind interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temeii de casare a deciziei recurată.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

53. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

54. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit.h) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc